

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.

За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера на по године 6 перпера.

За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по године 10 франка у злату.

Претплата се прима само у годишњим и полугодишњим роковима.

Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Излази суботом

Одговорни уредник: М. Павловић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашега Министра Правде, Заступника Нашега Министра Просвјете и Црквених Послова, постављамо:

за члана обласног суда у Подгорици, са годишњом платом од 2400 перпера, Јевта Поповића, члана истог суда.

Наш Министар Правде, Заступник Нашега Министра Просвјете и Црквених Послова, нека изврши овај указ.

Цетиње, 21. априла 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Правде,

Заступник Министра Просвјете и Црквених Послова,

М. Дожић с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— У недјељу је рођен-дан Њ. В. Краљице прослављен на свечан начин у цијелој земљи, гдје су по свима црквама држана свечана благодарена. У пријестоници је уочи тога дана варош била окићена, а музика је свирала пред двором и по вароши, а на сам дан у 10 сати прије подне била је у манастирској цркви служба с благодареним, коме је присуствовао Њ. Краљ. В. Краљевић Насљедник са Књагињом Насљедницом и свима члановима Краљевске Породице. Благодарени су присуствовали у пуној гали чланови дипломатског кора, чланови Краљевске Владе, државни великодостојници, чиновници и грађанство оба пола. Послије благодарења са Табје је испаљен 21 топовски метак, а музика је интонирала химну. Њено Величанство Краљица са Њ. В. Краљем, окружена члановима Краљевске Породице, примала је у великом салону Двора честитања у присуству Краљевске Владе. За све вријеме примања, које је од 11 сати трајало до подне, свирала је војна музика испред Двора. У вече је била освјетљена варош.

— Као и сваке, тако је и ове године Ђурђев дан, крсно име Владалачког Дома, прослављен на свечан начин. У манастирској цркви било је богослужење, а по том честитање у Двору. У подне је био у Двору свечан ручак.

— У понедјељак у 11 сати прије подне поводом имен-дана Њеног Императорског Величанства Царице Руске Александре Феодоровне било је у дворској капели благодарење, коме је присуствовао Њ. К. В. Књаз Насљедник и Књагиња Насљедница са свима члановима Краљевске Породице. У овдашњем царско-руском посланству послје благодарења било је примање, те је лично на честитању био и Њ. В. Краљ Господар са Својим синовима.

— Њ. Кр. Височанство Саксонски Престолонаслѣдник Ђорђе, који је на Цетињу пробавио два дана, у недјељу изјутра отпутовао је преко Котора. До краја вароши испратио Га је Њ. Краљ. Височанство Књаз

Петар, а до границе г. г. командир Љумовић и потпоручик Митар Поповић, који су му за све вријеме Његова боравка у Црној Гори били придодати на службу.

— На Ђурђев дан као на имендан Њ. В. Грчког Краља овдашњи отправник послова грчког посланства Занадос примао је у „Гранд Хотелу“ честитања, за које је вријеме музика пред његовим станом свирала.

— Отправник послова овдашњег француског посланства г. Х. Камбон у четвртак је посетио Никшић и Острог, одакле се сјутра дан вратио у пријестоницу.

— Новопостављени секретар отоманског посланства на Цетињу, г. Рагиб Баки бег, који је до сад био са службом у Биограду, допутовао је на своје ново одређење.

Српска Књижевна Задруга

У свом двадесетом колу дала је Српска Књижевна Задруга ове књиге:

1. Из старе српске књижевности, антологија, саставио Миливој Башић;
2. Поп Ђира и поп Спира, приповијетка од Стевана Сремаца;
3. Тито Дорчић, од Вјенцеслава Новака;
4. Тартарен Тарасконац, од Алфонса Додеа;
5. Пјесме Алексе Шантића;
6. Напуљске шетње, од Милорада Павловића;
7. Споменица Доситеја Обрадовића;

У свом забавнику С. К. Задруга је дала овај роман:

Вјереници, од Александра Манцонија.

О свакој од ових књига говорићемо одмах посебно. Потребно је да се чује и објашњење зашто су оне узете, као и да се виде идеје којима је управа била при томе вођена.

Још прије десетак година, да би популарисала нашу стару књижевност, С. К. Задруга је намјеравала да нешто изда из ње. Идеја је тада била нешто прерана и избор дјела на која се тада мислило, није био zgodан; с тога Задруга није тада ни извршила своје намјере. Доцније почевши од 1903. извесни књижевни листови стали су доносити, као сталну рубрику, краће а одабране саставе старе књижевности, и читаоци њихови налазили су доста интереса у њима. У томе је Задруга видјела ослонца и подстицаја за своју стару намјеру, и одлучила је остварити је. Саставити једну антологију краћих и одабраних састава и одломака наше старе књижевности, и дати је својим читаоцима, С. К. Задруга је сматрала да је zgodан начин популарисања те књижевности, и у исто доба лијепо књижевни посао који спада у њен дјелокруг. Она је повјерила тај посао. Миливоју Башићу, и г. Башић је у књизи из старе српске књижевности дао избор старих приповиједка и легенда, краће животе великих личности наше цркве, одабране листове историских списа, и друго, а све у савјесном и тачном пријеводу, како се и могло очекивати од њега као доброг познаваоца старог словенског језика. Задруга је тиме дала и једну интересантну књигу. Ко ју је год читао, нашао је у њој, надамо се, доста интереса, више но што му је на први поглед изгледало да ће наћи. Занимљивост и поетичност старих приповиједка и легенда, живост и непосредност описа у историском излагању, љепота детаља, свечаност старе реторике, нешто поезије, чак и нешто шале — све су то ствари које садржи ова књига а које се јамачно нијесу очекивале. Из оне књижевности, за коју се уопште мисли да је лишена свих љепота и да је само археолошког интереса, ова књига је показала неколико лијепог обрасце, о чијој ће се љепоти сваки читалац освједочити. Наша књижевна старина, видјеће се, није тако за подцењивање како се обично држи, и извојеваће себи оне симпатије које пот-

пуно заслужује. Према свему овом, управа држи да је била на правом путу кад је издала ову антологију. Она уз то зна да је њоме учинила и знатну услугу школи, којој је ова књига добро дошла.

Са Поп Ђиром и поп Спиром од Стевана Сремаца, С. К. Задруга даје књигу за коју се не морају нарочито војевати симпатије у публике. Напротив, ова ће књига бити ваљда најомиљенија у овом колу. С. К. Задруга, која је имала срећу да јој Сремац за живота буде сарадник са Ивковом Славом, дала је послје његове смрти Зону Замфирову, и даје сад Поп Ђиру и поп Спиру, што су, са Вукадином, најбоља од већих Сремчевих дјела. Како се наша приповиједна књижевност врло брзо развија, и улази у све разноврсније и озбиљније сликање нашег живота, то се данашња критика не обазире довољно на Сремаца, који није више на дневном реду и који има особину старих приповиједача да се често забавља. Али ће се, држимо, критика вратити њему, и учинити му пуну правду. Сремацу се понешто може и замјерити, али му се морају признати многе ријетке и драгоцене особине истински талентованог и књижевно васпитаног приповиједача. Поп Ђира и поп Спира, који је његово можда најбоље дјело, остаће за дуго неисцрпан извор смијеха и образац тачног запажања и сликања. Скоро свака је ситуација у њему снимљена с природе, сваки гест, физиономија, ријеч, дикција која је ванредно погођена. Стари патриархални свијет који је ту насликан, безазлен и добар, чак и кад друкчији изгледа, насликан је с пуно живота, с пуно тачно запажених појединости. Човјек се мора зачудити колико ситних појединости једнако сликају тај свијет, како се један за другим нижу, изненађују скоро на сваком кораку, не престају све до краја ове доста обимне књиге. Смијех извире из тога, из тако доброг запажања, не из хотимичне духовитости и бриге да се смијех изазове. Још, како је Сремац писао оно дијело у пуној снази, и с пуном слободом готово и изражена књижевника, то се он није ограничавао да само смијешне ствари даје, него је унио и нешто сјете и љежњости. Кроз цијелу шалву историју оног мирног и безазленог свијета, иде споро једна нота сјетна, јавља се час у једном опису, час у другој ситуацији, док се напосљетку не претвори у прави лиризам, и не да у свршетку приповијетке један од најљепших страна наше приповиједне књижевности. Поп Ђира и поп Спира у кратко речено, не само што је врло занимљива књига, него и дјело врло високе књижевне вријености.

Тито Дорчић од Вјенцеслава Новака хрватска је књига XX кола. Послије утврђене књижевне узајамности између Српске Књижевне Задруге и Матице Хрватске, ово је други оглед хрватске књижевности у издањима Задругиним, међу којима су Мртви капитали Јосипа Козарца били први; избор ове књиге учињен је према препоруци из кругова Матичиних. Вјенцеслав Новак је један од врло цијењених новијих романијера хрватских; Г. Г. М. Ђихлар, Ј. Храниловић, А. Милчиновић, Б. Ливић и други представници модерне хрватске критике врло се похвално одазивају о њему. Он је и један од најплоднијих. Серија његових романа и приповиједка: Павло Шегота, Подгорске приповијетке, Подгорке, Никола Баретић, Caritas, Посљедњи Стипанчић, Два свијета, Запреке и друго, — завршава се његовим посмртним романом Титом Дорчићем. Лијепих и занимљивих особина показао је Новак у посљедњем дјелу. То је роман пуног обима, који обухвата живот једног од рођења до смрти. Роман је с тезом, занимљивом: о људима из народа који силом улазе у више друштвене сталеже, и ту пропадају, умјесто што би били корисни и срећни у својој средини, којој одговарају и све њихове способности. Свијет који се описује, занимљив је, како онај рибарски у Приморију, тако и онај чиновнички у Загребу и другдје. Роман има општу композицију добру, има и доста изражене технике, и извјесну философију живота и нешто стила, у опште има фактуру и пуноћу романа; што му јако недостаје, то је тачно сликање живота и пажљива мотивација радње. Ипак он, добрим својим особинама,

можда неће бити без извјесног утицаја на наш роман, који је, од Игњатовића на овамо, закрљао, и који се тек сад почиње развијати. Читалац се, надамо се, у Титу Дорчићу наћи доста интереса и занимљивости, пошто се прво свикне језику, који је друкчији но у осталим књигама овог кола.

У Тартарену Тарасконцу Додеа заступљена је преводна књижевност овога кола. Преводна књижевност је оно што Задруга веома цијени. При малој књижевности као што је наша, једно од главних средстава којима се она има подићи, јесте преводна књижевност. Утицаји туђих књижевности, кад њихова дјела читају наши писци у оригиналу, могу бити врло корисни; ни из далека није тај утицај користан као кад су та иста дјела преведена на наш језик. Добром лектором на туђи језик користи се један писац, привилегисан и виши од осталих; истом лектором на нашем језику користе се сви писци, и цијела публика уз њих, и књижевни ниво диже се одједанпут у свима слојевима у којима се књижевност воли и његује. Преводна књижевност, уз то, даје и богат избор најљепших дјела. Тим идејама вођена, Задруга је овога пута дала Тартарена Тарасконца од Алфонса Додеа. Шта да кажемо о Додеу? То да је писац првога реда, одличан као психолог, као хуморист, артист, стилист? Шта да кажемо о Тартарену Тарасконцу? То да је то дјело, као и цијела трилогија — Тартарен Тарасконац, Тартарен на Алпима и Лука тарасконска — једно од најбољих Додеових дјела, једна од најпопуларнијих књига у цијелом свијету, и скоро на све језике преведена? То је и доста рећи у овој прилици. Мјесто свега даљега, ми ћемо само додати да је Доде и у нас давно омиљен. Многа његова дјела преведена су у нас, и издата у засебним књигама или растурина по часописима и листовима. Такви су, најприје, романи: Краљеви у прогонству, Сафо, Фромон и Рислер, Жак, Тартарен на Алпима, Гаван, Малишан, Нума Руместан; затим, приповијетке у избору: Приповијетке из мога млина, Понедеоичке приче; напосљетку, драме, Фромон и Рислер, Арлезијанка, Гаван, Сафо. Издајући Додеа, Задруга иде, дакле, и за општим укусом своје публике, не само за избором добрих дјела. Она и наставља своју традицију, по којој је још 1903. издала Приповијетке овога писца. Она је увјерена да ће тиме потпуно угодити својим другарима; да то што боље буде, она им је ту књигу пружила у красном преводу Г. Душана Ђокића, и са врло лијепим сликама.

Вјерна традиција да, по могућности, у сваком колу да по једну збирку пјесам, Задруга је до сад издала избор пјесам С. Милутиновића, Ј. С. Поповића, Ј. Суботића, Б. Радичевића, Ј. Илића, Ј. Јовановића Змаја, Ђ. Јакшића, В. Илића, М. Митровића, Ј. Дучића. Она нарочито у посљедње вријеме поклања пажњу новим нашим пјесницима, и налази оправдања за то у чињеници да је наша данашња поезија један од најбољих рађених родова наше данашње књижевности. Давши Митровић а и Г. Дучића, а прије него што да друге млађе, она је сад издала Пјесме г. Алексе Шантића. Г. Шантић је један од најбољих и најизразитијих представника наше данашње лирике. У овој књизи, у којој су покупљене пјесме његова старог манира и многе одличне пјесме новог, г. Шантић је дао пјесме Моја комшиница, Моја ноћи, Остајте овдје, које су чисте, јасне, непосредне, непомућене никаквим штетним књижевним утицајем. Послије, идући и даље за инспирацијом из пјесме Остајте овдје, дао је још пјесама чистог и јаког патриотизма: Бока, Под Крстом, итд. Уз то, развијајући и усавршавајући једнако своју поезију, он је дошао до богатства у описима, до живописности, до пуне и јаке реторике у својим Сијачима, Јутру жетве, итд. Напосљетку, тражећи дуго пут међу данашњим пјесницима од којих многи имају своје лично обиљежје, и ослобођавајући се утицаја којима је кроз своју двадесетогодишњицу поетску каријеру подлијегао, и од којих се још потпуно није ослободио, он је нашао своју потпуну индивидуалност у поезији човјека који жали за дјетињством и младошћу, и који ту жа-

Претплата се шаље непосредно Администрацији „Гласа Црногораца“ на Цетиње, а коме је наручио г. Вељку Рамадановићу, к. и. агенту у Котор. Дописи се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају. Огласи се шаљу Администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број од пет цифара из претплате по 4 пара за први пут, а за сваки даљи пут по 2 пара, из виших слова сразмјерно више. Најмањи оглас наплаћује се 1 перпер. — Осим најприједименоване цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксама још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

лост изражава са свом искреношћу и свом интезивношћу свога развијеног унутрашњег живота. Више кратких pjesама у овој збирци: Једна суза, једно вече, Моје птице збогом, Госпођици, Јесен, Бадње вече, Наш стари доме, биљеже ту поезију његову, и најзад — као да би све биле само етане кроз које се прошло док се дошло до једне још боље, и као неке „пробе пера“ за њу — оне се сливају у Претпразничко вече, која је најљепша у том роду, и једна од најљепших цијеле наше поезије. У последње вријеме, извесни млађи и интелектуалнији кругови наши показују велики интерес за нашу поезију; дајући pjesме г. Шантића и друге сличне, Задруга се нада да ће се тај благородни интерес у току времена распострети и на најшире кругове нашег читалачког свијета.

С времена на вријеме, Задруга је поклањала пажње путописима. Она је тако издала путописе Ј. Вујића, Љ. Ненадовића, М. Јовановића. Овог пута она је издала једног новог писца Г. Милорада Павловића са Напуљским шетњама. Живот причања, интересантна ситна опажња, веселост и мјестимична духовитост пишчева, велики интерес који наша публика још од Ненадовићева времена има према путописцима Италије, најзад занимљивост свијета који се ту описује, — све је то давало оправдане наде да ће ова књига бити за широку публику Задругину занимљива.

Са Споменцом Доситеја Обрадовића Задруга је учинила пошту великом просветитељу о његовој стогодишњици. Издавши многа дјела његова, кренувши прва мисао о његовој прослави, изававши издаваче целокупних његових дјела и предавши то другим чиниоцима, Задруга је сматрала да, на расстанку с Доситијем с којим је прво почела, изда једну спомену о животу и раду његову. О Доситеју се последње вријеме много и врло добро писало, и Задруга је могла, при уређивању своје Споменце, или прештампати који од најбољих радова те врсте, или саставити збирку чланака који ће у разним правцима показати цијелу велику фигуру Доситијеу. У тежњи да да нову ствар, она је изабрала оно друго. Ако при томе није успјела да да Доситијеу слику у целини него само добрим дјелом, она је дала шест радова о Доситеју од првих познавалаца овога философа, и оних који су својим другим студијама били блиски овом предмету; имена Г. Г. С. Новаковића, Т. Ђорђевића, В. Чајкановића, В. Јовановића, М. Вукићевића и Т. Остојића су ту да то посведоче. Сви ти радови садрже корисне и често одличне прилоге за познавање Доситијева рада, и имају велику важност за нашу историју књижевности. Како су њихови писци писали што су могли разумљивије и јасније, то ће се, надамо се, ова Споменца свидјети свима читаоцима који се интересују великим личностима наше књижевности.

Забавник С. К. Задруге, који је на жалост једно вријеме био прекинут, прије недавног времена понова се дигао, и осигуран је сад. Њиме се Задруга нарочито може поносити. Неколико најбољих дјела свјетске књижевности у преводима најбољих преводилаца, то је наш Забавник; као такав, он је украс наше преводне књижевности. Он је у исто доба и врло омиљена лектира наших читалаца. Као десету књигу његову дала је Задруга Вјеренике од Александра Манцонија; иза дјела руске, полске, француске и енглеске књижевности дала је једно дјело из књижевности талијанске. Вјереници су једном превођени у нас, као што су и у Хрвата преведени, али је Задруга нашла за добро да их понова да у пријевод одличном познаваоцу талијанског језика и одличном познаваоцу српског Г. Јовану Ђаји; његовим пријевом добија српска публика први пут Вјеренике у засебној књизи. Уз пријевод иде одличан предговор Г. Др. Арманда Занетија, концизан и стваран, у преводу Г. Милорада Ристића. Овом књигом даје Задруга најбољи роман талијанске књижевности, и један од најбољих романа свјетске књижевности. Изузетна занимљивост предмета, узорна прецизност и живост у сликању људи и догађаја беспрекорна композиција овако великог дјела, стилистичке особине првога реда, дубоко познавање историје, хумор и драматичност у исто доба, а све у мирном и достојанственом причању без труни реторике, — све су то, и много друго, одлике овог прославленог дјела. „Манцонијев роман — рекао је велики Гете — премаша све што ми у том роду познајемо. Утисак при читању је такав да се једнако пада из ганутости у дивљење, а из дивљења понова у ганутост, тако да човек из та два велика осјећаја никако не може да изиђе. Ја бих рекао да се даље не може дојерати.“ Читаоци Забавника добијају у Вјереницима једну од најбољих и најзанимљивијих књига.

Изазећи с оваквим колом и Забавником пред своје чланове, управа С. К. Задруге држи да је потпуно одговорила

својој дужности. Она зато има у првом реду да захвали својим сарадницима и онима који су ма чим припомогли овом колу и Забавнику. То су: Г. Г. Алекса Шантић, Др. Армандо Занети, Бранимир Ливадић, Др. Веселин Чајкановић, Др. Војислав Јовановић, Душан Ђокић, Јован Ђаја, Миленко Вукићевић, Миливој Башић, Милорад Павловић, Милорад Ристић, Др. Михаило Поповић, Стојан Новаковић, Др. Тихомир Ђорђевић, Др. Тихомир Остојић. При данашњим околностима, кад не може увијек довољно да награди своје сараднике, управа захваљује свој овој господи на труду који улажу, и части коју јој чине својом лијепом сарадњом.

За наредно и идућа кола Српска Књижевна Задруга је одабрала ова дјела:

1. Краће pjesме П. П. Његоша, у редакцији Г. Др. Милана Решетара, са предговором Г. Павла Поповића;
2. Сањало од М. П. Шапчанина, у редакцији и с предговором Г. Др. Јована Скерлића;
3. Нове, роман Г. Ђе Јелене Јов. Димитријевића;
4. Одабране бесједе Демостенове;
5. Антологија хрватске приповијетке, у редакцији и с предговором Г. Др. Бранка Дрекселера;
6. Златно острво, роман Р. Л. Стевенсона;
7. Лоше и добре стране војничког живота, приповијетке Алфреда де Вињја, у преводу Г. Душана Ђокића;
8. Руђин, роман И. С. Тургењева;
9. Мињон, одломак из „Вилхелма Мајстера“ од Ј. В. Гетеа;
10. Љубав и случај, драма од Маривоа;
11. Стара српска архитектура, од Г. Андре Стефановића;
12. Помарше, књижевна студија Г. Богдана Бопарића;
13. Историја умјетности (Аполон), од Саломона Ренака;
14. Критичке студије Др. Љ. Недића, II св.;
15. Путописи Хајнриха Хајнеа.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

Југословенска умјетничка изложба Одбор за приређивање четврте југословенске умјетничке изложбе прописао је нарочити правилник за ову изложбу. По томе правилнику четврта Југословенска Умјетничка Изложба отвара се у Београду 13. (26.) маја и трајаће до 1. (14.) јула 1912. године. Изложбу припрема и њоме администратује Одбор за приређивање четврте Југословенске Умјетничке Изложбе. За изложбу примаће се оригинални радови из сликарства, вајарства (у камену, гипсу, бронзи, дрвету и т. д.), графичних умјетности (оригиналне литографије, бакорези, еах forts), декоративног сликарства из архитектуре. Од излагања искључује се: копије, фотографије и сви остали радови који су постављени механичким начином, као и творевине које су већ једном биле излагане на прошлој југословенској умјетничкој изложби у Београду. Изложба ће бити подијељена у нарочита одјељења, према умјетничким друштвима и групама, као и у одјељења за оне југословенске умјетнике који не припадају ни једној умјетничкој групи. Умјетници који су ван организације, а сами се пријављују Изложбеном Одбору, могу изложити највише по пет радова једне технике. Простори, потребни за излагање радова, одређиваће се сразмјерно према броју чланова у појединим друштвима и групама. Свако организовано друштво југословенских умјетника, према својим правилима, жирира радове свог одјељења и намјешта их. Умјетнички радови оних југословенских умјетника које је Изложбени Одбор нарочито позвао — не подлеже никаквом жирију. Одјељење умјетника који не припадају ни једној југословенској групи оцијениће нарочити жири састављен из свих група које буду имале своје представнике у Београду на дан 1. маја, иначе, тај ће жири бити састављен од подједнаког броја чланова српске секције „Ладе“ и српско-хрватског друштва „Међулић“. Тај ће жири изабране ствари и намјестити. Сви предмети за излагање морају бити у Београду најдоцније 1. (14.) маја 1912. године. Све трошкове око преноса умјетничких радова нарочито позваних умјетника, као и оних чије је радове жири примио — Подноси Изложбени Одбор. Сва друштва и групе добиће уз Правилник, и нарочите пријавнице, које ће поједини излагачи испунити и преко својих група доставити Изложбеном Одбору најдоцније до 20. априла (3. маја) ове године. Сви предмети одређени за изложбу морају бити спремљени у дрвене сандуке снабђеним потребним увртњима. На сваком умјетничком раду мора, на позадини, бити пис-

тић једнак са пријавницом дотичног предмета. На листићу треба исписати име и презиме, мјесто и стан, назив предмета, цијену продаје или објезбеђења. — На поклопцу сандука, с унутрашње стране, као и на дну његову, мора бити прилијељен лист са исписом свих предмета у њему. Сви сликарски радови морају бити уоквирени, а акварели, настели итд. још и под стаклом. Они умјетнички радови које жири не буде примио, морају бити подигнути од дана извјештаја за 14 дана. Послије тога рока Изложбени Одбор не прима никакву одговорност за њих. Изложбени радови не могу се дићи догод изложба траје. Сандуци са радовима отвориће се у присуству двојице чланова Изложбеног Одбора, који ће евентуалну повреду предмета писмено утврдити. При враћању вајарских радова, послје свршене изложбе, мора присуствовати један вајар, као и представник фирме, која ће вршити експедицију. Од дана примања па до свршетка изложбе Изложбени Одбор прима материјалну одговорност за све изложене предмете. Продаја изложбених предмета вршиће се искључиво на изложбеној благајници. Од куповне цијене одбијаће се 10% за откуп појединих радова са изложбе и то од свијех група сразмјерно броју њиховијех излагача. Откупљени предмети уступиће се Југословенској Галерији при Народном Музеју у Београду. Једном одређена цијена изложеним предметима не смије се повишавати. Купац изложбених предмета плаћа одмах четвртину цијене купљеног предмета, а остатак при затварању изложбе. Сви излагачи, као и умјетнички референти новина и журнала, добијају на своје име бесплатну улазницу. У року од 20 дана послје затварања изложбе, Одбор ће, на одговорност власника, вратити изложене предмете.

Пољаци за умјетност. Чувени пољски вајар Сциановски завршио је недавно модел свога дјела „Поворка“. Овај је рад огroman и представља све знамените личности из историје пољске — поворку од 150 лица. Сциановски овај је свој рад изложио у бечкој „Сецесији“ и њим произвео ванредан утисак. Сад се међутијем у Кракову образовао одбор са министром Дугосцем на челу, који намјерава да отпочне скупљање прилога за откуп овога великог вајарског дјела. „Поворка“ би требала бити постављена, кад се заврши и пренесе, у дворца Вавел у Кракову. Трошкови за набавку овог споменика прорачунани су на два милиона.

Јавне народне књижнице у Чешкој. Земаљски статистички биро за краљевину Чешку издао је врло поучну публикацију „Свеопште књижнице, читаонице, музеји и стална позоришта у краљевини Чешкој године 1905.“, из које се врло лијепо разбире рад Чеха у овоме правцу ширења просвјете. Приказаћемо по томе статистичком материјалу стање чешких јавних народних књижница. Ваљане су књиге и читаонице најбољи темељ за солидан народно-просвјетни рад, па су за то чешки просвјетни радници од почетка настојавали, да проведу што бољу просвјетну организацију са књижницама. У Чешкој је било свега г. 1905. свијех чешких, свакоме приступачних, књижница 2718. Једна је књижница пала на 1446 становника Чеха. Те књижнице, веома различне по својој величини, припадале су: 53 областима, 446 општинама, 1 општини и области, 35 општинама и друштвима, 1 општини и приватној особи, 2008 друштвима, 145 другим власницима. Од друштвених књижница је 267 уживало потпору обласног или општинског одбора.

Више од двије трећине од свијех књижница припадале су разним друштвима. У Чешкој има капетанија са само 1 књижницом општинском, има их опет и таквијех, где свака општина има књижницу. Друштвених књижница има у свакој капетанији. Прва је књижница основана као општинска године 1846. у Пржибислави, а онда је до године 1850. основано још десетак. Од године 1851.—1860. основано је 8; од године 1860.—1870.: 53; од године 1870.—1880.: 82; од 1880.—1890.: 204; од године 1891.—1900. већ 317, а од године 1900.—1805.: 255. Према броју књига књижнице су различите: има их малих са 50 књига, али и књижница са више хиљада књига. У свијех 2718 књижница има год. 1905. 849.788 свезака. По броју свезака 905, са 100—500 свезака 1846, дакле више од три четвртине књижница нема више од 500 свезака. Преко 3000 свезака има 10 књижница, преко 4000 свезака има 2 књижнице, а преко 5000 свезака 9 књижница. Највише свезака има град Праг, наиме 59.141; даље окрузи Литомишл 25.250, Хрудим 18.452, Краљ, Храдец 16.961. И подаци који износе број позајмљених свезака и број читаоца, а који иду у милионе, веома су поучни и свједоче о великом интересовању свијех слојева народа за лектиром, која је постала код чешког народа свакодневна потреба.

Српски ријечник. Српска Академија Наука у Београду узела је на себе крупни посао, да прикупи све српске ријечи за велики српски ријечник. Тај посао повјерен је нарочитом лексикографском одсјеку. Основа ријечника, која обухвата и све народне ријечи, објављене у књижевности од друге половине осамнаестог вијека до наших дана, и све књижевне ријечи, постале према народнијема а развитком свеколиких културних струка народнога живота у томе знаменитом периоду, и све народне ријечи, досад непокупљене или нарочито ријечнички необрађене, — тако је широка и тако дубоко исеже до најтањих жилица свега народнога живота, да је само рад на прикупљању и сређивању грађе за тако замишљени ријечник морао заузети више од једне десетине године рада, у овоме нарочито за тај посао посталом одсјеку Академије Наука.

На томе великоме послу у току прошле године прочитане су 72 књиге, међу којима су и мјестимично означиване ријечи у „Српским Новинама“ и још неким дневним листовима и повременим списима, нарочито у оном дијеловима њиховим, гдје се очекивало, да ће се наћи назива стручним и културним предметима, као и ријечи народних и књижевних ријечи. Те књиге и списи имали су укупно 9990 табака, а из њих је исписано 30.930 листића ријечничке грађе.

А ријечи купљених у народу придодало је одсјеку 3294 у 16 збирка, и то: из округа крушевачкога, нишкога, пиротскога, подринскога и тимочкога у Србији а затијем: из Далмације, Херцеговине, Старе Србије и Македоније.

У ту врсту ријечничке грађе убројане су и народне ријечи, које су штампане у „Словинцу“ за 1897.—1880. (Јожа Рибил, Кастралеида, Мата Водонића, Пера Гргурчића Касандрића) и у „Труби“ за 1908. (Андре Гавриловића).

Кад се број листића (3294) из свијех збирка, добијених прошле године, дода броју (30.930) ријечничке грађе, црпљене из књига, онда је одсјек у тој години приновио 34.224 листића, што са грађом од претпостале године износи (1.336.214). Свега листића износи 1.370.438.

† Јустин Мак Карти. У Фолкестону је умро у 82. години енглески политичар, историчар и романописац Јустин Мак Карти. Своју политичку каријеру започео је као новинар, те је год. 1879. изабран у парламенат као посланик у Лонгфорду. Доскора је постао врло утицан међу присташама хомеруле била. Приватно се много бавио студијом енглеске историје и издао много историских расправа и дјела. У новинарству стекао је као фељетониста и новелиста лијен глас.

† Алберт Каудерс. У једном санаторију крај Тулна умро је у суботу иза тешке живчане болести сурадник бечког „Fremdenblatta“ Алберт Каудерс. У уредништво „Fremdenblatta“ ступио је г. 1885. гдје је уређивао разне дијелове листа, понајвише позоришни и концертни дио. Како је био музички врло обдарен, написао је комичну оперу „Рампинитово благо“ и романтичну оперу „Walter von der Vogelweide“. За обадвије опере је сам написао и либрето и музику.

Дарови за францеску војну авиатику. Сакупљање новаца, које је започео паришки „Матен“ за ваздушну флоту француске војске, уродило је неочекиваним успјехом. До сада је „Матен“ сакупио преко три милиона франака. У недјељу је била у Оперу свечана представа у исту сврху. Од сакупљеног новца могло би се саградити 200 аероплана.

НАРОДНО ЗДРАВЉЕ

Празници и алкохол

Боље ти је не јести меса, и вина не пити и оно не чинити на шта се твој брет спотиче, или одашта гори постаје или слаби. (Рим. Посл. 14. 21.)

Обичај, да се о празницима у изобиљу троше алкохолна пића, тако је општи и тако је ухватио корјена, да га врло тешко одбацују и врло паметни и трезвјени људи. Чак и они који сами цијеле године не пију, држе, да се мора о празнику и слави имати у кући вина и ракије.

Интересантно је да се питамо зашто влада такво мишљење, зашто се сматрају алкохолна пића као нешто најбоље, најљепше, што се мора имати о празницима и у наредним и најсвечанијим приликама.

Да ли су се људи, који тако мисле и раде, запитали кад год да ли им алкохол тако драгоцен и добра ствар, да се њоме морају одликовати благи дани и славе? Да ли су се о томе размишљајући сјетили шта се све дешава у свијету због алкохола, да ли су им изишле пред очи све бијеле, несреће, болести, злочини, лудило, које алкохол свакодневно у цијелом свијету причињава и проузрокује?

Да ли је због тих својих особина алкохол заслужио да се сматра као нешто особито добро и поште достојно, да се на дан мира и одмора, на дан који се посвећује Богу и молитви, на празнике и свечаности изнесе укућанима и пријатељима?

Зар ми немамо ништа боље ни приличније чиме ћемо одликовати ријетке дане у години и чиме ћемо почастиће наше добре пријатеље и рођаке, него да им нудимо један отровни напиток, који човека обмањује и наводи на зло и болест?!

Потпуно разумијемо људе да су раније могли ове алкохолне обичаје одржавати док нијесу знали шта је алкохол и какво је његово дјелство на наш живот.

Али да и данас има људи који добро познају његове штетне утицаје, па ипак се слијепе придржавају ранијег обичаја, то никако не разумијемо.

Док није основан гут-теплерски ред у Србији, чак се и најактивнији чланови ранијег друштва за сузбијање алкохолних пића нијесу могли одржећи тог обичаја да гостима не понуде алкохола. Тек кад су начела гут-теплерска потпуно приведена у дјело: да је исто тако сваки дужан, као год што сам не употребљује никакво алкохолно пиће, да га никоме и не нуди, нити да га купује и продаје, тек су се тада почели људи одвикивати свих алкохолних обичаја и почели прослављати празнике и славе без алкохола.

Ти први људи који су славили и празновали без пива, вина и ракије гледани су као бијеле вране, свијет се ишчуђавао али одмах за тим давао им је за право и налазио да је то ипак сасвим у реду, ма да није одмах примао тај нови обичај.

Данас пак тај нови досљедан и паметан обичај све више улази у живот и ми смо имали прилике да видимо у Србији да и селаци прослављају славу без алкохола, а најзад ових дана дочекали смо да нам у овоме лијепо обичају да примјер и српски првосвјештеник у Србији Митрополит Димитрије, који је своје крсно име Св. Архангела Михаила прославио без алкохола, и тиме дао свима најбољег примјера а нарочито свештенству. Тиме је дат најбољи одговор и свима онима који су тврдоглаво тврдили како они који иду против вина иду против вјере и цркве, јер је она вино освјетштала.

И ако је вино узето за обред и тајну црквену, нигдје у канонима не стоји да се оно мора употребљавати као свакодневни напиток а да се без њега може бити и на највећи празник горњи примјер нам је најбољи доказ.

Времена се мијењају па и ми с њима, треба се само мијењати на боље.

НАРОДНА ПРИВРЕДА

Стока на паши

Приближује се вријеме кад ће се стока пустити на утрини, пашњаке, испуте или окрајке ливада да тамо тражи себи храну. Зими стока борави у топлим стајама, или бар теко треба да буде, и храни се сувом храном; сад у прољеће она треба да изађе на отворено поље и да се храни сировом храном. Тај прелаз од стајског живота и суве хране, на живот у отвореном пољу и на другу-сочну храну, врло је осјетљив и може да има рђаве посљедице, ако се не изведе како треба.

За пуштање на пашу стока се мора постепено припремити. Нарочиту пажњу треба обратити на млада грла, која први пут излазе на пашу. Телад се могу без бриге пуштати на пашу кад наврше шест мјесеца старости. Телад, која су отељена у јесен, таман су у прољеће стасала, да могу без бојазни изићи на пашу. Зимска и прољетња, дакле сувише млада телад, не подносе пашу. Она врло лако добију пролив, од дуже вријеме пате и заостану у порасту. Њих треба задржати у дворишту у ограђеном простору, гдје се могу играти док им мајке у одређено вријеме не дођу с паше да их положе. Чим ова телад довољно ојачају, треба и њих, кад дан отопли, пуштити с кравама напашу, пошто се претходно нахране у стајама. Ждребад не треба одвајати од матери и задржавати их у дворишту, јер су врло осјетљива и немирна, а и кобиле за њима много цезну, те им паша не би ни пријала. Ждребад дакле треба пуштати на пашу заједно с кобилама, али кад дан отопли, и не пуштати их гладне већ их претходно у стаји нахранити.

Првих дана по изласку на пашу стоку не треба оставити на паши цео дан, већ само неколико часова, док се постепено не навикне, и то не треба је пуштати с празним стомаком. И кад се стока послије неколико дана привикне на пашу не треба јој сасвим ускратити дотадашњу храну; њу треба и на даље прихрањивати старом храном све дотле, док потпуно траве не буде таква, да је може потпуно исхрањивати. Одмах с прољећа стоку не треба остављати да поћује на пашњаци-

ма, јер су тада у нашем поднебљу ноћи још доста хладне, а нарочито за млада грла. Стоку треба, док се боље не отопли, догонити на преноћиште у стаје или под наслоне „да је не бије ведрина“.

Услед зимског борављења по стајама и малог кретања стоци израсту дуги папоњци и дуге копите, ако нијесу редовно засијецани. Исто тако стоци преко зиме, ради заштите од хладноће, израсте дугачка, зимска длака. С тога је потребно, да се сва стока прије изласка на пашу прегледа и да се дуги папоњци и копите сасијеку. Не учини ли се то, стока ће при кретању по неравној површини заљупити или поломити папоњке и копите, рамаће, а може навући и болести у ногама. На паши, кад се стока одмара, или у вече или из јутра у стајама, стоку треба редовно и добро тимарити. Тиме ће се потпомоћи да стока што прије збаци зимску длаку, одржаваће се чистоћа и уопште потпомоћи ће се живља и правилнија циркулација крви — стока ће бити здравија и напреднија.

Да би се одређена површина пашњака што правилније опасла и што боље искористила, добро је пуштати заједно на пашу мјешовиту стоку: говеда и коње или говеда и овце. Говеда захватају траву доста површно, а коњи и овце рубе траву врло ниско. Неравно опасена површина добије мјестимичне ђубе, ружно изгледа и даје мањи принос у трави. Исто тако, стоку не треба стално држати на једном цијелом већем простору, јер ће траву слабо искористити — много ће пробирати, мало опати а више угазити. Пашњак треба подијелити у мања одјељења, па у њих пуштати стоку само за онолико дана, док траву не опасе, а затим одмах прелазити у друго одјељење. Док стока тако прође кроз сва одјељења, трава већ порасте у првом одјељењу и сад се почиње испочетка.

Кад треба почети пуштати стоку на пашу? У овоме питању често се гријеши. Многи мисле да стоку не треба пуштати на младу траву, јер је, мисле, слабо хранљива, може штетно да утиче на здравље стоке и да се на тај начин још „нејака“ трава у порасту омете и угази. Истина је, да од младе траве стока може добити пролив ако прелаз од суве на сочну храну није постепено, али је све остало погрешно. Млада трава је најхранљивија, с тога стоку треба пуштати на пашу чим је трава толико порасла да стока може пасти. Кад се млада трава опасе, она се на тај начин подсијеца у своје најбујнијем развићу и услед тога све се више бокори и даје све већи принос. Међутим кад трава много одмакне у порасту, обрадују се стабљике, а тада је мање хранљива, стока је много пробира, много погази и трава се не обнавља тако лако као кад се млада опасе.

*

Поред многих добрих особина паше, добре и свјеже хране, чистог ваздуха и кретања, стока се са изласком на пашу излаже многим непријатељима на нишан. Те непријатеље — штетне утицаје — овдје ћемо само нагласити с општом напоменом како их треба избјежавати и отклањати.

1. **Крвоишљивост** — **мућење**. — Сточарима је познато, да говеда преко љета у појединим предјелима почну да „муте“ — да мокре крв. Они обично вјерују да су таква грла ударена у слабине и да се то услед тога лучи крв из бубрега. То није тачно. Узрок овој болести јесте један паразит, кога инсекти убодом своје јаоке унесу у крв стоке. Тај паразит множи се у крви и разарава крвна зрна услед чега се лучи крвна боја и одлази с мокраћом. Болест ова дуго траје и тешко се лијечи. У оним приједелима гдје се ова болијест често појављује треба са говедима избјежавати мочарне ливаде и шумске пашњаке, јер тамо највише има оних инсеката који болест преносе с једног грла на друго.

2. **Власац**. — По низијама и мочарним приједелима често се пута зарази и крупна и ситна стока за вријеме паше једном болешћу која је позната под именом власац. Власац је врло мали и као кончић танак црвић, чија се јаја налазе по мочарним приједелима. Пасући тамо и пијући отуда често пута и нечисту воду, стока уз храну и воду узме у себе и та јаја, од којих се у плућима стоке јако размноже црвићи — власац. Стока која болује од власца јако пати, непрестано кашљуца, слабо једе а још слабије напредује. Од ове болести највише пате овце. Треба с тога избјежавати, а нарочито с овцама, мочарне предјеле, а грла, која би од ове болести уинула, дубоко законати или спалити, да се власац даље не шири.

3. **Простријел**. — Око потока, по мочарним и водоплавним предјелима, стока много страда од опште познате болести простријела, антракса. Таква мјеста треба по могућству избјежавати и употребљавати за друге културе.

4. **Надун**. — Хранећи се свјежом и врло сочном храном, стока може често да до-

бије надун. То долази отуда што се у стомаку приликом савривања свјеже и врло сочне хране јако развију гасови, чиме се врши силан притисак на плућа, а услед тога наступа угушење ако се грлу на вријеме не помогне. Оваквим грлима може се врло лако помоћи, ако се на вријеме примјети болест. Постоји нарочити инструмент звани трокар којим се у критичном моменту прободу стомак те гасови изиђу напоље. Како се то врши и на коме мјесту, о томе ће увијек дати обавијештења сточни љекари и стручни пољопривредници. Сваки стокар треба да унапријед купи трокар како би га у случају нужде имао при руци.

5. **Голубачка мушица**. — У источним предјелима Србије голубачка мушица јако узнемирује стоку на паши, а кад-кад многа грла и страдају. Од ове мушице стока се може заштитити паљењем ђубрета на више мјеста, или кад се стока намаже машћу у којој је растопљен нафталин (На 100 грама масти 5 гр. нафталина. А нафталин се може добити у свакој дрогерији и апотеци и без рецепта). Кад су ројеви голубачких мушица врло јаки најбоље је стоку задржати у стајама.

То средство важи за невиде, папаче и друге мушице, којих и у Црној Гори има у мочарним предјелима као на пр. Зети приморским крајевима итд.

6. **Повреде**. — Појмљиво је, да ће стока изашавши на пашу, чешће и лакше навући повреде. Те повреде већином су безначајне, а ако су веће повреде, треба их чувати од мува и нечистоће, а најбоље је изапати их млаком водом, засути прженом растовом кором и завити чистим завојем. Повреде на коњским грлима, и ако су мање, могу често бити врло штетне јер остављају ружне трагове и убијају им вриједност.

Др. Ђ. Митровић.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Одликовања: Ћег. Величанство Краљ Господар благоизволио је одликовати:

Првим сшјеном Данилова Ордена: Бригадира Велешу Лазовића, команданта зетске бригаде у пензији и др. Николу Добрећића, Архиепископа Барског;

Трећим сшјеном: Д-ра Секулу Дрљевића, предсједника Обласног Суда у Подгорици, игумана Мирона Меденицу и попа Миаша Вукића, члана цетињске конси-

Четвртим сшјеном: официра Мргуда Вујовића, управитеља Војног Слагалишта на Цетињу, Јевта Поповића, члана Обласног Суда у Подгорици, ђакана Ива Калужеровића, секретара цетињске конси-

Петим сшјеном: Шири Радовића и Рада Марића, секретара Обласног Суда у Подгорици, официре Пера П. Иличковића и Ајдар-бега Ресулбеговића, барјактера Мата Р. Ђуровића, војнике Крња Ж. Булатовића из Роваца, Ђура Мијачевића из Требјесе, Богдана Ђетковића из Подгорице, др. К. Марулиса, физикуса на Виру, кап. Петра Краљевића, предсједника општине ријечке и оф. Алексу Николина Пешикина из Цуца;

Златном медаљом „за ревност“: Саву Рачовића и Максима Мандића, писаре Обласног Суда у Подгорици; Спасоја Павловића, дон Марка Аштића, пароха у Салчу, Милету Марића, трговца из Колашина, Тома Самарџића, писара капетаније рудинске и Веља Митровића, жандара обласне управе на Цетињу;

Сребрном медаљом „за ревност“: Живка Јовићевића, писара, Михаила Станића, практиканта при Обл. Суду у Подгорици, Максима Баошића, Арса М. Зулевића, Миладина Губеринића, Милоша Шћепановића, Милету Дедовића и Томицу Булатовића, бивше и садашње жандаре у Колашину; Филипа Ђурашковића, Јока С. Јовићевића и Андрију М. Вујановића, бив. жандара на Ријеци и Стевана Р. Радовића, занатлију из Подгорице.

Добротвор Радничког Друштва. Да би трајно очували успомену на пок. Ђура А. Иванишевића, његови другови и пријатељи уписали су га за члана добротвора Радничког Друштва положили друштвеној благајни добротворски улог стотину перпера. Управа Друштва и овим путем најтоплије захваљује племенитим прилагачима.

Вријеме Посљедњих дана вријеме се нешто прољепшало и ако се није сасвијем исчишћило. Још никакво кишовито вријеме не попушта. Истина знатно је отоплило и дозвољавало да се пољски радови врше, те од овог промјенљивог времена по усјева и пољопривреду неће бити никакве штете, као што их је раније било, кад киша, мразови и непогоде не само што су штетили воће, него су и спречавали рад у пољу.

ТЕЛЕГРАМИ

Рим, 21. априла. — Ђиолити је изјавио у скупштини, да је флота италијанска заузела острво Родос и искрцала трупе под командом ђенерала Амеља. Искрцавање је извршено у Калифај; трупе нијесу наишле ни на какав отпор.

Цариград, 22. априла. — Ратни брод италијански прекинуо је синоћ источни кабл на Родосу; комуникације се врше помоћу радио-телеграфије. — Маршал је отпутовао за Берлин ради конференсија са Бетманом.

Цариград, 23. априла. — Према новинама, јуче је једна крстарица италијанска крстарила између Сими и Родоса. Како прича капетан параброда „Њу-Јорка“, на крстарици је било неколико заробљеника турских. — Новине доводе Маршалов одлазак у Берлин у везу с пројектом мира.

Рим, 23. априла. — Данас послије подне уз пуцњаву топова с ратних бродова и узвице ура истакнута је застава италијанска на Родосу.

Београд, 24. априла. — Тврди се, да је министар војни поднио оставку.

Цариград, 24. априла. — Штампана је немарно узела акцију италијанску на Родосу наводећи то, да су шта више и сва острва у архипелагу заузета ипак се рат не би свршио. — По истинитим вијестима, јутрос су се почеле вадити мине из Дарданела, и пролаз ће бити слободан 25. т. м.

Солун, 24. априла. — Јуче су четири брода италијанска крстарила око Еноса, а пред ноћ су се појавила код Дедеагача а затим отпловила. Италијанци су задржали брод „Тасос“ кедивалског друштва код Родоса.

Беч, 25. априла. — Цар је примио у посебитој аудијенцији Дешанела.

Цариград, 25. априла. — Према званичној депеши, валија Родоса је успио да се сједини са трупам, које су се повукле у планине. Турске трупе, као и добровољци, предузеће герилски рат; хране и муниције имају за годину дана. — По вијестима новина, влада је одлучила да протјера све знатније Италијане из Смирне.

Цариград, 25. априла. — Дизање мина из Дарданела наишло је на тешкоће, те услед тога канал неће бити слободан прије једне недјеље дана.

Цариград, 26. априла. — Министар Талат приватно је саопштио скупштини депешу валије у Смирни, којом исти саопштава да је добио извјештај од кајмекама Мармаре да су трупе турске сузбиле Италијанце и заробиле им хиљаду војника. Према вијестима, Италијанци су имали масу погинулих. — Предсједник је саопштио скупштини да су Родосу приспјеле повољне вијести, које чекају званично потврђење.

Цариград, 26. априла. — Министарски савјет ријешао је да се сви Италијанци протјерају из цијелог вилајета Смирне. Прије донесене одлуке протјеран је из Смирне барон Алоти. — Предсједник је прочитао скупштини тринаест депеша из провинције послје бомбардовања Дарданела, којим се позива влада да рат продужи док се год Триполис не евакуира.

Цариград, 26. априла. — Порта је добила депешу да су власти у Охриду биле извјешћене, да ће се од стране бугарских четника извршити атентат на жељезничком мосту приликом проласка реформне комисије из Пећи за Охрид. Одје-

љење војске, које тамо послато било, нашло је пакет од 7 кила динамита и бомба с електричним апаратом. 8 лица је ухапшено.

Цариград, 26. априла. — Новине јављају да је план италијански односно опкољавања вароши и трупа на Родосу пропао, јер су се трупе последије жестоког отпора повукле у положаје већ унапријед означене.

Петроград, 27. априла. — Дума је са 156 против 108 гласова усвојила пројект Келмов усред одобравања деснице, а звиждања левеце.

Рим, 17. априла. — Стефани изјављује да су тврђења турска о заробљеној хиљади војника и погинулима просто смијешна. Глас, да су Италијанци бомбардовали Солун, потпуно је нетачан.

Лондон, 27. априла. — Јуче се краљ Ђорђе возио подморском ланџом у дужини двије миље.

Цариград, 27. априла. — Новине турске ликују због побједе на Родосу. Према новинама, Турци би имали на Родосу 3000 редовне војске и 2000 добровољаца.

Солун, 27. априла. — Велика узрујаност влада међу Арбанасима у Ђакову, Пећи, Приштини, Вучитрну. Војска је свуда у приправности. Матов, бугарски револуционар, који је покушао да преобучен уђе преко Србије у Македонију, ухапшен је Зибчеву. — У Гусињу су Арбанаси одвели три коња из артиљеријског парка. Војници, који су пошли у потјеру, наишли су на засједу: три војника су погинула, три су рањена тешко, а много Арбанаса погинуло и рањено. Један батаљон пјешадије с брдском батеријом послан је у Пећ, гдје се опажа јака узрујаност.

Рим, 28. априла. — „Трибуна“ побија вијест да су Италијани блокирали Киос, и да су почели да се искрцавају на друга острва. — Двије крстарице отпловиле су с Родоса за Таренто. На њима се налазе валија Родоса, пет официра, два секретара и 107 турских војника. Родос је блокиран. — Једини син министра Сан Ђулиано умро је.

Петроград, 28. априла. — Помоћник министра војног је удаљен са свог мјеста. Министар комуникација поднио је предлог, којим би се установила повољна жељезничка стална тарифа са словенске туристе.

Цариград, 28. априла. — Званични турски кругови тврде, да је покрет арбанаски само у Пећи и Гусињу, гдје Арбанаси траже повластице сличне оним, које су дате Малисорима. Већ су послана неколико батаљона противу Арбанаса.

Званични огласи

ОБЈАВА

Поштанско-телеграфско одјељење износи на лицитацију пренос поште поштошом Никшић—Грахово од 18. јуна 1912 г.

Поштанско-телеграфске станице Никшић и Грахово држаће у својим канцеларијама лицитацију за овај пренос од 9—12 сати прије подне, на дан 29. априла ове године.

Ближа обавјештења могу се добити такође код истих станица.

К броју 3875. Из поштанско-телеграфског одјељења — 5. априла 1912. године, Цетиње. 3,3

ОБЈАВА

Поштанско-телеграфско одјељење износи на лицитацију пренос поште поштошом Никшић—Шавник од 1. августа 1912. год.

Поштанске станице Никшић и Шавник држаће у својим канцеларијама за овај пренос лицитацију на дан 10. јуна о. г. од 9—12 сати прије подне. — Ближа обавјештења могу се добити такође код истих станица.

К броју 4693. Из поштанско-телеграфског одјељења министарства унутрашњих дјела, 11. априла 1912., Цетиње. 2,4

ОБЈАВА

Пошто прва лицитација за израду Епископског Дома у Никшићу, одржана 17. априла о. г., ушљед промјене плана здања, није одобрена, Министарство Финансија и Грађевина — Одјељење за Грађевине и Саобраћај — одржаће у недјељу 6. маја о. г. у канцеларији Високопречасне Конисторије у Никшићу, поновну јавну лицитацију за израду истог Дома.

Продаја извршиће се цијелокупно или дјелимично, т. ј. сваки лицилант може понудити своје цијене или за врата и прозоре засебно, за зидарију и остало засебно.

Епископски Дом имаће с лица 20 метара дужине и 13 метара ширине. Здање ће бити на два боја, зидови полументе имају бити од крша и цимента, изван полументе од крша и клака, муленини од штрика с клаком, тавани са гредама од 7 и 9 унача и штицама од 1½ унче, прозори су два телера, спољашњи од арица, а унутрашњи од јеловине, картавање унутрашње у клак, а спољашње картавање сад се не продаје.

Осим овог здања има се у авлији оградити и једна теза са три одјељења, дужине 12 метара, ширине 5 метара и висине 3 метра над површином земљишта, са кровом од тигала.

Потпунији услови могу се сазнати сваког радног дана у Никшићу од 3. маја код г. инжењера Магуљана за вријеме канцеларијских часова.

Рок за довршетак цијелокупног рада одређује се 1. јуна 1912 године осим за зид и кров, који морају бити готови до 1. октобра ове године. Сва друга дрвенарија мора бити приправљена за израду до 15. октобра ове године.

Подузимач је дужан поднијети кауцију 30% од вриједности погођеног рада у непокретним добрима, која се имају таксирати у надлежном Капетанском или Општинском Суду, а плаћање такса као год и оне прописане таксе према чл. 147. Закона о таксама, пада на терет подузимача. Кауција у готовом новцу одређује се 15%. Ни у ком случају неће се примити у обзир никаква понуда ако лицилант не донесе увјерење од Капетанског или Општинског Суда односно довољне кауције.

Одјељење задржаће себи право, да рад не уступи никоме ако понуђене цијене не би повољне биле.

Број 1433. Из канцеларије Одјељења за Грађевине и Саобраћај, 27. априла 1912. г., Цетиње. 1,2

ОБЈАВА

На дан 26. јула т. г. у 10 часова прије подне, Административно Одјељење Министарства Финансија и Грађевина, одржаће општинску лицитацију за набавку канцеларијског материјала за сва држ. надлештва и школе у земљи.

Ко би се желио примити, да потребну количину канцеларијског материјала лиферије, нека се за ближа извјешћа и услове обрати сваког радног дана у канцеларијским часовима поменутом одјељењу, гдје се могу видјети и гдје ће се примати модели свију врста писаћег материјала.

Уговор ће се закључити на три године, од 26. септ. 1912. до 26. септ. 1915. год. по старом календару.

Понуде у затвореним кувертама заједно с предложеним мострама имају се поднијети Административном Одјељењу, које ће се комисијски отворити на дан лицитације 26. јула о. год.

Подузимач има положити у Благајни Краљ. Министар. Финансија и Грађевина као кауцију у готову новцу или папиру од вриједности 6.000 пернера, а плаћање такса као год и оне прописане таксе према члану 147. закона о таксама падају на терет подузимача.

Ни једна се офрта на дан лицитације неће узети у обзир, која не буде снабђена увјерењем надлежне власти односно довољне кауције, и која не буде снабђена прописаном таксом.

Министарство Финансија и Грађевина задржаће себи право, да лиферицање канцеларијског материјала не уступи никоме, на заказани дан лицитације ако понуђене цијене не би биле повољне.

Број 5097. Из канцеларије Административног Одјељења Министарства Финансија и Грађевина. 27. априла 1912. године. Цетиње. 1,10

ОБЈАВА

Поштанско-телеграфско одјељење износи на лицитацију око 3000 кгр. старе гвожђарије од параброда „Ластавице“. Ко би исту желио купити у цијелини или по комадима, нека се пријави ријечком п. т. станица, која ће 29. априла о. г. за продају исте држати јавну лицитацију у својој канцеларији од 9—12 сати прије подне.

К броју 3864. Из поштанско-телеграфског одјељења министарства унутрашњих дјела, 11. априла 1912., Цетиње. 2,3

СЛУЖБЕНА ОБЗНАНА

(Особито важно за наше трговце увознике)

Због тога, што често од појединаца добијам протесте противу „Барског Друштва“ за нестанак или кварење пошљака (нарочито трговачког еспапа), које то Друштво жељезницом и паробродима превози, на начин, који не одговара законским и другим установљеним прописима и што многи из незнања тих прописа пропуштају прибавити на вријеме средства за доказ своје штете, принуђен сам овиме обзнанити: како треба поступати, прије свега, кад се од органа „Барског Друштва“ примају пошљаци, дате том Друштву за превоз, а како кад се утврди, да је у њима учињена штета при превозу жељезницом или преко Скадарског Језера.

1) Сопственици пошљака или њихови опуномоћени замјеници, кад примају ове од органа „Барског Друштва“ у жељезничким или паробродским станицама, не треба да пошљак приме нити пријем истих да потврде својим потписима, док не виде: да ли је односна пошљак онаква, каква је предата „Барском Друштву“ — како што се тиче броја коли, тако и што се тиче стања ових (у колико превозилац законски и иначе по установљеним правилима и уредбама одговара за ово друго). Ако у пошљаци нешто недостаје или је иначе учињена каква поврједа исте, то утврђују записнички сопственик пошљак, односно његов пуномоћник, и старјешина жељезничке, односно паробродске станице, који и потписују тај записник и на исти се ставља печат дотичне станице. Овај се записник предаје с односном пошљак сопственику исте или његовом пуномоћнику. — Ако би дотични орган „Барског Друштва“ с чега било одрекао на горе описани начин извести констатацију штете или се он и онај, који пошљак прима, не би сложили у тој констатацији, други ми се има на то пожалити телеграфски и до мог одговора не треба да спорну пошљак прима.

2) Они, који хоће да траже од „Барског Друштва“ накнаду за своје оштећене односно нестале пошљак, треба да то учине одмах, чим буду о штети извјештени. Тражење има бити писмено и исто треба поднијети у два примјерка преко старјешине жељезничке односно паробродске станице, у којој је утврђена штета, заједно са записником о том и осталим документима (листом предаје, односно приказником полице, ако се ствар тиче пошљак, која је дошла морем, па не нађена у магазину „Барског Друштва“ у Бару, и оригиналним рачуном о вриједности нестале робе) или само с тим документима без записника, ако пошљак није ни дјелимично дошла (у којем случају се тражење подноси оној жељезничкој односно паробродској станици, преко које се пошљак имала примити). Орган „Барског Друштва“, којем се на овај начин писмено тражење с прилозима подноси, има на једном примјерку тог тражења прибиљежити: кад је његов уникат примио и што је све још с њим примио и, потписав ту прибиљешку, те потврдив ју печатом станице, повраћа спис предаваоцу тражења.

3) Ако се најдаље у року од мјесеца дана, пошто се писмено тражење назначено у предходној тачци са прилозима му предаде, „Барско Друштво“ на исто не одазове, оштећени се има обратити мени, упутив ми уз посебну жалбу противу „Барског Друштва“ и онај дупликат писмог тражења поднесеног дотичној жељезничкој односно паробродској станици.

Сва писмена, која ми се упућују у вези с мојим службеним положајем, као и документа те остали прилози ових, да би се по закону могла узети у поступак, треба да су снабђена прописним таксеним маркама.

Напомињем, да се ради на томе, да се „Барским Друштвом“ и односним царинарницама пломбирају жељезнички вагони и мауне (шлепови), у којима речено Друштво прегони робу, те ће онда још боље бити спријечено кварење те робе и неставање исте; а и кад би било тога, пошто ће пломбе на пошљедним станицама ломати и робу прегледати заједнички тамошње царинарнице и органи „Барског Друштва“, још лакше ће се тад долазити до доказних средстава за утврђивање штете у тој роби.

Број 445.

Бар, 12. априла 1912. г.

ДРЖАВНИ КОМЕСАР

при Барском Друштву и Монополу Дувана

Саво П. Вулетић.

ОБЈАВА

Министарство Финансија и Грађевина — Одјељење за Грађевине и Саобраћај — одржаће у недјељу 29. априла ове године јавну лицитацију код школе на Подбишћу за израду моста на ријеци Тари између Подбишћа и Бјелојевића.

Мост ће се градити: ноге од камена са циментом а горњи дио од дрва. Продаја ће се вршити засебно за зидарију, засебно за дрвенарију, али по увиђавности комисије и цијелокупно.

Рок довршетка градње поменутог моста одређује се 1. септембра 1912. г.

Подузимач је дужан поднијети гаранцију од 30% од вриједности подузетог рада и то у непокретним добрима или у готовом новцу. Непокретност има бити таксирана у надлежном капетанском или општинском Суду. Плаћање ових такса као год и таксе прописане чл. 147. закона о таксама, пада на терет подузимача.

Одјељење задржаће себи право да рад никоме не уступи ако не би понуђене цијене биле повољне.

Остали ближи услови као и план могу се видјети код г. инжењера Радовића у Колашину, а на дан лицитације на лице мјеста.

Број 1249. Из канцеларије Одјељења за Грађевине и Саобраћај, 14 априла 1912. г., Цетиње. 2,3

ОБЈАВА

Краљ. Министарство Финансија и Грађевина овим износи на јавну лицитацију 54.700 комада разних дописних карата у бојама, издатих 1910 год. од Одбора за прославу педесетогодишњице владања Њ. В. Краља Господара, које су од истог Одбора као нераспродаје примљене и то: дописница обичне величине ком. 36.400 (у бојама) са сликама: Улциња — 4 врсте, Бара — 3 врсте, Старе Дукље — 2 врсте, Ријеке Црнојевића — 2 врсте и по 1 врста Подгорице, Вир-Пазара, водопада код манастира Морачког и моста код Биоча, које се продају по 10 пара комад; и „Анкер-панорама“ дописница ком. 18.300 (у бојама) варош: Цетиња, Подгорице, Колашина, Манастира Острога и Плашнице — по 1 врста и Подгорице и Никшића — по 2 врсте, које се продају по 16 пара комад.

Ко би ову количину дописница хтио купити, нека изволи најдаље до 17. маја о. г., поднијети овоме Министарству у затвореној куверти своју писмену понуду, којег дана ће се исте отворити и ономе ко буде највишу цијену понудио, — ако би иста била Министарству повољна — дописнице уступити.

Број 4566. Из канцеларије Министарства Финансија и Грађевина, 14. априла 1912 год., Цетиње. 2,5

СЛИЈЕДИ ДОДАТАК

Цијене производа у главнијем мјестима за мјесец Октобар 1911. године

Број	ВАРОШ	ПРОСЈЕЧНА ЦИЈЕНА ЈЕДНОМ КИЛОГРАМУ																							
		ВУНЕ		МАСТИ				МЕСА СУХА				РИБА СУХА				МЕСО С В Ј Е Ж Е									
		опране	неопр.	скоруна	масла	лоја	сала	сира	примуте	сланине	масла	дине	Меса	Воса	масгма	свака	ница	југула	укаша	Риба свјежа разна	госеје	тедсеје	јасеје	јареје	овије
		У	П	Е	Р	П	Е	Р	И	М	А														
1	Цетиње	2,40	1,60	2,80	3,...	1,20	2,...	2,...	2,...	1,...	1,40	3,...	1,60	1,40	1,60	1,...	1,...	0,95	2,...	0,84	0,72	0,84	0,72	1,40	
2	Подгорица	...	1,30	...	2,70	...	2,10	1,60	1,80	2,...	...	...	...	...	...	...	...	0,78	0,78	0,72	0,56	0,72	0,56	1,...	
3	Ријека	...	...	2,...	...	...	2,...	1,72	1,84	1,60	...	...	...	...	...	...	...	0,90	0,78	0,72	0,56	0,72	0,56	1,20	
4	Данилов-град	...	1,43	...	...	...	...	1,47	2,...	...	...	3,...	...	...	...	...	...	0,80	...	...	...	0,74	0,62	...	
5	Никшић	...	...	3,...	1,50	...	...	1,10	...	...	...	2,60	1,40	...	...	...	...	0,96	...	0,70	0,40	0,80	0,70	...	
6	Колашин	...	1,60	2,...	1,60	...	...	...	...	...	1,...	3,...	...	...	...	...	...	0,90	...	...	...	0,80	0,60	...	
7	Андријевица	...	2,...	2,...	3,...	1,20	...	1,20	...	...	...	3,...	...	...	...	...	...	0,72	...	...	...	0,80	0,60	1,20	
8	Бар	...	1,40	...	3,60	1,40	...	1,70	...	...	1,50	3,60	...	1,...	...	...	...	1,...	...	...	...	1,...	1,45	...	
9	Улцињ	...	...	3,...	1,40	...	...	1,65	2,...	...	1,40	3,...	...	1,...	1,...	...	...	0,83	0,84	0,84	...	...	...	1,...	
10	Вир-Пазар	...	1,70	...	...	2,...	...	1,70	2,10	2,...	...	...	...	...	...	...	...	0,92	...	...	...	0,92	0,92	...	...

Број	ВАРОШ	ПРОСЈЕЧНА ЦИЈЕНА ЈЕДНОМ КИЛОГРАМУ																		НА ЈЕДНОМ ЛИТРУ							
		кисла	шелер	ориз	зотин	петролеум	дојане свјеже	сир	примуте	сланине	јабуче	крупне	ориз	коштан	свиње	маслине	дух црна	дух бјела	купус	дух	вино	ранја	вино-бјела	шпирит	добра	онет (сирће)	мајоно
		У	П	Е	Р	П	Е	Р	И	М	А																
1	Цетиње	2,40	0,68	0,60	1,50	0,48	3,...	1,20	1,60	1,...	0,60	0,50	0,40	0,30	0,40	1,60	0,40	0,40	0,20	0,30	1,20	4,...	0,80	2,40	1,60	0,80	0,50
2	Подгорица	2,24	0,72	0,60	1,20	0,32	1,15	0,90	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,18	0,30	0,80	2,60	0,72	3,10	1,60	...	
3	Ријека	2,...	0,70	0,54	1,...	0,32	0,80	0,80	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,90	0,30	0,90	3,20	1,20	...	...	0,40	
4	Данилов-град	2,40	0,76	0,40	...	0,40	...	0,80	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,77	0,40	0,77	1,47	0,50	2,90	...	...	
5	Никшић	2,...	0,72	0,48	1,10	0,32	1,40	1,...	...	...	...	0,50	0,60	...	...	...	...	...	0,12	0,8	1,20	1,20	0,48	2,30	1,...	0,35	
6	Колашин	2,40	0,80	...	1,60	0,48	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,6	...	...	1,40	...	...	...	0,40	
7	Андријевица	2,60	0,88	0,64	1,60	0,48	...	1,...	...	...	0,40	0,35	0,40	...	...	...	...	...	0,10	...	1,60	1,40	...	...	...	0,30	
8	Бар	2,...	0,60	0,40	1,20	0,32	1,80	0,80	...	...	...	...	0,70	0,20	0,40	...	0,20	0,30	0,40	0,40	0,96	1,40	...	...	0,50		
9	Улцињ	2,12	0,65	0,40	1,10	0,40	2,80	0,90	...	...	...	...	...	...	...	...	0,30	0,80	0,45	...	1,20	3,...	1,20	...	0,40	0,40	
10	Вир-Пазар	2,20	0,80	0,40	1,40	0,32	2,20	1,...	...	...	...	...	...	...	...	...	0,50	0,70	...	...	1,20	2,...	1,10	...	...	0,40	

Број	ВАРОШ	ПРОСЈЕЧНА ЦИЈЕНА НА 100 КИЛОГРАМА																		КЛАК			
		куку-руз	пше-нице	раки	јечма	овса	проса	хвост	пш-сула	леће	грашк.	мугла	куку-рузно	пше-нично	руж	свијен	ваш	сала	кукур	га-	шени	нег-	шени
		У	П	Е	Р	П	Е	Р	И	М	А												
1	Цетиње	27,...	30,...	27,...	...	26,...	100,...	...	40,...	40,...	40,...	10,...	27,...	30,...	...	12,...	10,...	12,...	12,...	3,80	4,80	...	...
2	Подгорица	26,...	30,...	32,...	26,...	22,...	35,...	...	...	...	...	10,...	28,...	32,...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
3	Ријека	22,...	28,...	...	22,...	...	...	...	...	...	...	12,...	...	30,...	...	10,...	...	...	...	...	...	...	...
4	Данилов-град	24,...	37,...	...	20,...	...	...	...	...	...	...	10,...	26,...	40,...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
5	Никшић	20,...	27,...	20,...	20,...	...	...	...	...	...	...	6,...	21,...	48,...	...	4,...	...	...	...	...	...	...	...
6	Колашин	48,...	60,...	...	16,...	...	...	...	...	...	...	4,...	...	...	...	4,...	...	...	...	...	...	...	...
7	Андријевица	16,...	24,...	14,...	10,...	...	...	...	24,...	...	...	7,...	...	30,...	...	5,...	...	...	...	...	...	...	2,...
8	Бар	22,...	33,...	...	20,...	...	...	...	40,...	...	...	16,...	...	...	...	12,...	...	...	...	...	...	...	3,...
9	Улцињ	20,...	28,...	...	24,...	...	...	...	30,...	...	...	17,...	26,...	29,...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
10	Вир-Пазар	22,...	32,...	...	...	...	...	...	...	...	...	20,...	...	30,...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Број	ВАРОШ	ПРОДАЈНА ЦИЈЕНА НА ЈЕДАН КОМАД																											
		ГОВЕДА			КОЊИ				БРАВИ				ПЕРНАД			ЖЕ													
		голови	краве	тепад	кони	кобиле	жаре-бод	масте	ма-гарш	арсад	овце	козе	јагњад	јарад	коро-ни	патке	гуске	курке	говеје	овије	које	јасеје	јареје	мад-веје	вучије	кућеје	ли-свије	зеије	свијеје
		У	П	Е	Р	П	Е	Р	И	М	А																		
1	Цетиње	150,...	120,...	30,...	200,...	150,...	50,...	300,...	100,...	20,...	15,...	15,...	2,...	3,...	5,...	7,...	20,...	2,...	2,40	...	...	...	25,...	6,...	0,20	...	...		
2	Подгорица	100,...	...	...	150,...	...	...	...	...	18,...	12,...	9,...	1,20	...	...	...	8,...	2,40	2,20	...	...	...	...	...	...	...			
3	Ријека	110,...	90,...	34,...	...	...	...	...	...	8,...	14,...	13,...	1,40	...	...	...	12,...	1,60	1,90	...	...	...	24,...	8,...	0,60	...			
4	Данилов-град	94,...	84,...	...	...	...	...	...	...	8,...	11,...	11,...	...	...	...	...	5,50	1,71	1,91	1,50	...	...	18,60	7,91	0,40	...			
5	Никшић	120,...	85,...	...	140,...	...	...	...	...	60,...	14,...	14,...	1,...	...	...	...	20,...	2,20	2,40	1,60	1,80	...	30,...	10,...	0,40	...			
6	Колашин	80,...	50,...	...	200,...	...	...	...	...	...	15,...	12,...	...	...	...	...	20,...	2,...	2,...	...	...	...	...	...	...	...			
7	Андријевица	95,...	64,...	...	200,...	...	...	...	...	33,...	15,...	12,...	1,25	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...			
8	Бар	145,...	120,...	30,...	...	...	...	...	36,...	40,...	12,50	...	1,40	1,60	...	...	18,50	...	...	...	...	18,...	1,...	...	...	...			
9	Улцињ	120,...	...	10,...	100,...	...	...	...	30,...	8,...	...	0,95	1,20	...	...	...	20,...	1,...	...	...	...	...	...	...	...	...			
10	Вир-Пазар	120,...	115,...	...	...	...	...	...	...	40,...	18,...	15,...	...	...	...	...	20,...	1,40	1,20	...	...	...	...	...	...	...	...		

Број 1255. Из Канцеларије Статистичког Одсјека Краљ. Министарства Унутрашњих Дјела, Цетиње, 14. фебруара 1912. год.

Број 1255. Из Канцеларије Статистичког Одсека Краљ. Министарства Унутрашњих Дјела, Цетиње, 14. фебруара 1912. год.

Службени огласи

ОГЛАС

У извршењу вараде Краљ. Обласног Суда у Никшићу, од 2. марта о. г., број 1268—IV—1911—278. — Капетански Суд износи на јавну продају једанајест (11) акција Сивана Лучића из Никшића, које има у Трговачко Акц. Удружење у Никшићу, а за рачун дуга Кара Павића из Озринића.

Продаја ће се извршити на дан 20. маја о. г. у канцеларији овога суда од 3 сата до 6 послје подне и уступиће се понудноцу највише цијене, — разумије се за готов новац

Број 573 ex 1912. 287—1911.

Озринићи, 20. априла 1912 г.

Краљ. Капетански Суд,
кап. Б. Ђетковић.

ОГЛАС

На основу наредбе Краљ. Обласног Суда у Никшићу, од 31. марта о. г., број 1523—IV—1912—476. — Износи се на јавну продају доље описана непокретност Милана Г. Ђурђевића из Лукова, за исплату дуга Никшићске Штедионице; процијењено 300 перпера.

Продаја ће се извршити у канцеларији капетанског суда у Озринићима.

За продају су одређена два рока и то: 20. маја и 5. јуна о. г., од 8 сати прије и до 5 послје подне.

На првом року непокретност се неће продати испод процијењене вриједности, а на другом уступиће се понудноцу највише цијене.

Опис непокретности:

На «Ивање» од једног комада дужицкове земље, који му се налази под кућом, да се одмјере 3 рала оранице под границама: од истока земља дужицкова запада Муја Перашевића, сјевера Ивањска страна, а од југа комул.

К Броју 445. 246—1912

Озринићи, 20. априла 1912 г.

Краљ. Капетански Суд,
кап. Б. Ђетковић.

ОГЛАС

На основу пресуде Краљ. Обласног Суда у Никшићу, од 22. новембра 1911, број 4377—IV—1911—1502.

Износи се на јавну продају описата непокретност Милете Гезовића из Праге за исплату његових дугова; процијењено перп. 5910. Продаја ће се

